

Dialog om vår samtida och vår framtida världsbild

En introduktion till Martinus världsbild och dess förhållande till den naturvetenskapliga världsbilden

av Gunnar Lundberg

Innehåll

Förord

Inledning

- Kapitel 1 Naturvetenskapens världsbild**
fysikens historia
kvantmekaniken
universum
atomers och partiklars värld
nya problem i fysiken
den levande naturen
slump
livets uppkomst
- Kapitel 2 Teologens syn på världen**
att tro på Gud
naturens skapelse
frågor om livet – tro, förnuft och mystik
medvetandet
den fria viljan
panteism
bön
evighet och oändlighet
domens dag
världens ondska
olika religioner
- Kapitel 3 Samtalen tar en oväntad riktning**
Martinus och hans uppväxt
Martinus får "kosmiskt medvetande"
levande väsen
man ska inte *tro* på Martinus världsbild
spiralkretsloppet
reinkarnation
korrespondens med Gud
den dräpande principen
- Kapitel 4 Fortsatta samtal om den andliga vetenskapen**
världens ondska
Martinus verk
Martinus om naturvetenskapen
livets "uppkomst"
livet efter "döden"
karmalagen
lidandets roll

- Kapitel 5 Samtal om kosmologin och kristendomen**
Martinus hänvisningar till Bibeln
den helige Ande
världsåterlösare
"Kristi återkomst"
Martinus analyser ska tillämpas i livet
Gamla och Nya testamentet
liknelsen om den förlorade sonen
domedagen
hoten mot mänskligheten
att födas på jorden – eller på en annan planet
- Kapitel 6 Mer om kosmologi och naturvetenskap**
energi i naturvetenskapen
Martinus energibegrepp
skapelse
den andliga världen
skapande i den fysiska världen och i den andliga
de sju grundenergierna
Martinus syn på naturvetenskapen
big bang-teorin
makro-, mikro- och mellankosmos
naturvetenskapens brister enligt Martinus
- Kapitel 7 Om samhället och framtiden**
något om Martinus person
kommunism och demokrati
om de kriminella
missbruk
sjukdomar
karmalagen
makroindivider och mikroindivider
att inte döma
kosmisk rättvisa"
- Kapitel 8 Fortsatt diskussion om samhället och framtiden**
energiförsörjning och kärnkraft
global uppvärmning
Martinus skrev och talade
människans ansvar
Martinus om sjukdomar
missbruk av Martinus tankegångar
ondskans nödvändighet
i de andliga världarna
spiralkretsloppet
reinkarnation
personliga intressen
sport
flockmentalitet
finns det hopp om samhället och politiken?
- Kapitel 9 Åter till fysiken**
Isaac Newton
Albert Einstein
matematiken är naturens språk
oändligheten i matematiken
oändligheten i kosmologin
esperanto – ett världsspråk
elektricitet
Martinus syn på fysiken och framtidens vetenskap

Kapitel 10 Om livsmysteriets lösning och om Martinus symboler
livsmysteriets lösning i 12 punkter
symbol nr 32 – De tolv grundfaciten eller livsmysteriets lösning
symbol nr 5 och nr 6 – Kosmisk medvetlöshet och Det levande väsendet I
symbol nr 40 – Korsets tecken
symbol nr 4 – Vägen mot ljuset
Hilma af Klint
symbol nr 11 – Den eviga världsbilden, det levande väsendet II, den eviga gudomen och de eviga gudasönerna
symbol nr 14 – Det kosmiska spiralkretsloppet I medvetande

Kapitel 11 Några ytterligare områden i kosmologin

de sexuella polerna
olika slag av kärlek
Jesus uppgift på jorden
Martinus uppgift
om krigets fasor
byte av kön
dubbelpoliga väsen
genialitet
kosmiska glimtar
new age
konspirationsteorier
slagrutor, spöken och energier
den stora födelsen och tröskelns väktare

Kapitel 12 Några avslutande tankar

kritik av kosmologin
personligt arbete med kosmologin
veckocitat
hur våra vänner ser på den första kontakten med kosmologin
"alternativ vetenskap"
bärande principer i den andliga vetenskapen

Efterord

Tillägg

- 1 Om storlek och avstånd
- 2 Naturvetenskap och kosmologi
- 3 Oändligheten
- 4 Tid
- 5 En diskussion mellan Einstein och Bohr samt fysikens utveckling
- 6 Stjärnhimlen
- 7 Big Bang
- 8 Slump
- 9 Fysikens slut?
- 10 Energi
- 11 AI – artificiell intelligens – hot eller löfte?
- 12 Hur kan den moderna vetenskapen och den andliga vetenskapen förenas?

Noter

Förord

När Galilei 1632 gav ut *Dialog om de två världssystemen*, där han diskuterar Ptolemaios geocentriska världsbild och Kopernikus heliocentriska, så bidrog det till att sprida den nya bilden av världen, det vill säga att jorden inte är världssalltets orörliga mittpunkt. Det ledde också till att han ställdes inför inkquisitionen året efter. Den katolska kyrkan kunde inte acceptera att någon försökte rubba "den sanna läran".

Här har jag lånat Galileis pedagogiska idé – att låta tre fiktiva personer diskutera en ny världsbild – men i övrigt kan min enkla framställning på inget sätt jämföras med den framstående vetenskapsmannen Galileis banbrytande verk. Som läsaren snart kommer att märka, är mitt syfte med boken att presentera den världsbild som författaren Martinus har beskrivit och att ställa den mot den världsbild som vår samtida vetenskap ger. Det blir en mycket kortfattad presentation av vetenskapens världsbild. Tanken är delvis att försöka visa att de båda världsbilderna – naturvetenskapens respektive Martinus – tycks gå att jämka samman, så länge man låter naturvetenskapen endast beskriva den fysiska världen, det vill säga den materiella världen. När det gäller den icke-materiella världen, som man nog får anse att de flesta företrädare för naturvetenskapen förnekar, så får vi vända oss till Martinus beskrivning, men även denna omfattande världsbild presenteras översiktligt.

En liten anmärkning om ordet *dialog* är på sin plats. Jag trodde förut att *monolog* betyder att *en* talar och *dialog* betyder att två talar med varandra. Men prefixet *dia* (inte *di*) betyder *genom* och *dialog* betyder samtal mellan två eller flera personer. Detta visste naturligtvis Galilei.

Mitt intresse för naturvetenskap, huvudsakligen för fysik, uppstod redan i femtonårsåldern då jag började experimentera med linser, vilket så småningom ledde till att jag blev lärare i fysik. Intresset för Martinus världsbild, ofta kallad *Martinus kosmologi*, endast *kosmologi* eller *den andliga vetenskapen*, uppstod då jag i nittonårsåldern först skaffade en av hans böcker. Båda intressena har varit livslånga.

Tidigare har jag skrivit ett dussin artiklar i tidskriften *Kosmos* som ges ut av Martinus Institut i Köpenhamn. I dessa försöker jag visa det som är ett av denna boks redan nämnda teman – att det inte finns några oöverbärliga motsättningar mellan naturvetenskapen och Martinus kosmologi. De tolv artiklarna finns som tillägg sist i boken.

Samtalen utspinner sig mellan en fysiker, en teolog eller religionsvetare och en filosof som studerat Martinus verk. Att presentationen av naturvetenskapens världsbild främst kretsar kring fysikens världsbild beror helt enkelt på att mina kunskaper endast räcker till denna – inte för att kemins eller biologins världsbilder skulle vara mindre intressanta. En ännu större begränsning är mina kunskaper i teologi och religion, vilket leder till att religionernas världsbilder blir ännu torftigare presenterade.

En inspiration under bokens tillkomst har varit de många Youtubeklipp i vilka amerikanen Robert Lawrence Kuhn träffar naturvetare, filosofer och teologer och ställer frågor till dessa under rubriken "Closer to Truth". Kuhn frågar om medvetandet, om Gud, om verkligheten är en illusion, om panteism, om själens eventuella odödlighet, om information och så vidare. Han drivs uppenbarligen av en stark vilja av att få svar på sina frågor och är själv öppen inför de olika svaren. Det är tydligt att det finns många olika uppfattningar om de existentiella frågorna hos de tillfrågade. Den bild av världen som framkommer i svaren från forskarna är motsägelsefull och förvirrande. Den som inte tidigare har tagit del av Martinus verk, kan säkert också finna den världsbild som där presenteras som motsägelsefull och

förvirrande. Men det jag försöker visa här är att Martinus faktiskt har svar på de existentiella frågorna.

På samma sätt som ett samtal ofta kan ta oplanerade vändningar, så blir framställningen här ganska ostrukturerad. För att underlätta för den som inte läser hela texten i en följd, har underrubriker tillkommit i efterhand. Man kan alltså läsa här och där i boken efter eget intresse.

Det bör understrykas att, precis som bokens filosof Sofie flera gånger påpekar, så är den korta framställningen av Martinus verk här gjord utifrån min tolkning och med mina ord – det finns mycket få direkta citat av Martinus.

Man kan undra vem som skulle kunna vara intresserad av denna bok. Naturvetare är i allmänhet så trygga med en materiell världsbild så varje antydning om en andlig sida av tillvaron i allmänhet avvisas utan vidare. De som är intresserade av Martinus kosmologi har oftast inget särskilt intresse för naturvetenskap, ibland kan de till och med vara negativa – vilket kan bero på att de har mött naturvetares nedlåtande syn på icke-materiella företeelser. Men förhoppningsvis finns det ändå några som inte är helt tillfreds med en helt igenom materiell världsbild men som samtidigt inte vill avvisa naturvetenskapen – och det är till dessa jag vänder mig. För den som inte tidigare har mött Martinus världsbild, bör det påpekas att denna är abstrakt med många begrepp och att det knappast går att få en ordentlig överblick genom att endast läsa denna bok.

För den läsare som inte alls är intresserad av att läsa om naturvetenskapens, här främst fysikens, världsbild, går det bra att hoppa över kapitel 1. Över huvud taget går det bra att läsa kapitlen i godtycklig ordning.

Så vill jag rikta ett stort tack till Håkan Lundberg som har kommit med mycket värdefulla synpunkter på texten i flera omgångar. Och så vill jag tacka Renée Edlund för att du har lyckats göra en bok av min text.

Inledning – i vilken vi får träffa deltagarna och se var de samlats

Det är en söndag i september år 2019 då den teoretiska fysikern *Fabio F* åker till sitt tidigare föräldrahem, en gård på ett mindre berg eller kanske snarare en kulle, utanför Florens i Toscana. Här tillbringar han flera veckor varje år för att njuta av friden och för att tänka. Hans professur vid det berömda norditalienska universitetet innebär att nästan all hans tid går till undervisning, handledning och administration och nästan ingen tid blir över för egna tankar. *Fabio* är en mycket framstående fysiker, som tillbringat flera år vid olika amerikanska universitet och som lämnat viktiga bidrag, bland annat till kvantfältteorin. Men han är även intresserad av områden som ligger helt utanför hans expertis.

Denna gång kommer han inte ensam till gården. *Fabio* har varit på en stor konferens i Rom med deltagare från många olika discipliner och mötet har handlat om den moderna världsbilden. Det har varit ansträngande med många föredrag och seminarier. Som vanligt deltog många amerikaner och som vanligt var de mångordiga och högljudda – samtidigt som de är framstående vetenskapsmän. Här hade han träffat en gammal vän, en teolog från Oxford, och övertalat denne att följa med till gården. Teologen *Thomas B* är en mycket lärd man med djupa kunskaper i alla de stora religionernas urkunder och historia. Men teologen *Thomas* är också intresserad av de moderna vetenskaperna, inte minst fysik, och han försöker följa med i utvecklingen trots sina mycket begränsade kunskaper i matematik.

Vid en lunch under konferensen kom fysikern *Fabio* och teologen *Thomas* att sitta tillsammans med en filosof och de hann påbörja ett intressant samtal om världsbilden innan lunchen var slut. Nu har filosofen *Sofie* K inga imponerande akademiska meriter, hon kommer ursprungligen från Tyskland, har studerat filosofi några år men också intresserat sig för språk, zenbuddism, yoga, teosofi och antroposofi, bland annat. Men *Fabio* ville gärna fortsätta det påbörjade samtalet och bjöd därför även den ganska unga filosofen *Sofie* att komma till gården. Egentligen föredrar *Sofie* att kalla sig sökare snarare än filosof.

De anlände ganska sent till gården på söndag kväll och de var alla trötta efter konferensen. De nöjde sig med ett glas vin på terrassen – *Sofie* valde ett glas vatten – innan det var sovdags. *Fabio* berättade lite om gårdens historia som delvis sammanföll med hans släkts historia. Han berättade också något om Toscana med de berömda städerna Florens, Siena och Pisa som inte ligger så långt bort. Och han framhöll Toscanas rika kulturhistoria med namn som Dante Alighieri, Leonardo da Vinci, Michelangelo och Galileo Galilei bland många andra.

Det var en mild, skön afton och stjärnhimlen välvde sig över dem. *Fabio* erinrade sig att han under sina tidiga studier hade gjort en del beräkningar på den slags variabla stjärnor som kallas Cepheidvariabler¹. Men var ligger stjärnbilden Cepheus, undrade han. Inte heller *Thomas* kunde orientera sig på stjärnhimlen. Det blev *Sofie* som fick peka ut de stjärnor som utgjorde stjärnbilden Cepheus för dem. Herrarna undrade hur hon kunde hålla ordning på den röra av godtyckligt utströdda stjärnor som visade sig på himlen. I stället för att direkt svara på frågan, berättade hon en gamla grekiska saga.

En ung, vacker prinsessa är fjättrad vid en klippa nära havet. Ett moln av skum piskas upp ute till havs och ett rasande odjur närmar sig flickan. Drottningen och kungen är förfärade åskådare. Med yttersta vända står de i begrepp att offra sin enda dotter för att blidka det fruktansvärda odjuret. Havsguden har släppt lös detta odjur, sedan drottningen med ett oförsiktigt uttalande förolämpat denne. Men en ung hjälte kommer ridande i skyn på en bevingad häst och räddar prinsessan. Han lyckas förvandla odjuret till en klippa genom att låta strålar från ögonen på en häxas avhuggna huvud träffa odjuret. Och så visade *Sofie* var på himlen man finner de stjärnbilder som utgör prinsessan Andromeda, odjuret Cetus, drottning Cassiopeja och kung Cepheus samt den unge hjälten Perseus och den bevingade hästen Pegasus. I stjärnbilden Perseus finns också Algol, den stjärna som utgör det ondskefulla ögat i Medusas huvud. Det är ju dessa som brukar kallas höstens stjärnbilder! Och hon passade på att visa var i stjärnbilden Andromeda den stora galax² finns som vi kan se med blotta ögat som en liten suddig fläck.

De båda männen undrade hur *Sofie* hade lärt sig hitta så väl på stjärnhimlen och hon förklarade att hon var uppväxt på landet där stjärnhimlen var väl synlig under klara höst- och vinternätter och att hennes mor hade berättat denna och flera andra sagor om stjärnbilderna. Sedan hade hon haft en period i skolåldern, då hon intresserat sig för astronomi.

På gården bodde det äldre par som hade hjälpt *Fabios* föräldrar under många år. De skötte nu hushållet och trädgården och de ledde arbetet i olivlunden och vingården som sköttes av några arbetare från den närliggande byn. På terrassen var frukosten dukad, då *Fabio* och *Thomas* kom ut strax före klockan åtta på måndag morgon. Eftersom inget ljud hörts från *Sofies* rum, drog de slutsatsen att hon fortfarande sov – ja, den ungdomen! Och eftersom de var belevade män, valde de att vänta på henne och ta en morgonpromenad under tiden. De började traska den smala vägen ner mot byn i den svala sköna morgonluften. Till deras förvåning mötte de efter en stund *Sofie* som

kom joggandes emot dem. Efter ett yogapass hade hon tagit en tur i väntan på frukost. Nu återvände de tillsammans till terrassen där de njöt av kaffe, nybakat bröd, ägg och skinka – medan *Sofie* åt av den färska frukten och lite bröd doppad i olivolja.

Man enades om att ägna en stund varje förmiddag och varje eftermiddag under veckan åt allvarliga samtal om världsbilden. Däremellan skulle man ta promenader, inta måltider, ta en siesta och ha lite tid för eftertanke. Samtalen under måltider och promenader kunde användas till dagsaktuella frågor, berättelser om gårdens och bygdens historia, berättelser från resor och lite skvaller om kolleger. Men nu var det alltså dags för den första dagens samtal om världsbilden.

Utdrag ur kapitel 3

reinkarnation

Sofie: Som ni säkert förstår, så ingår begreppet *reinkarnation* i Martinus världsbild. När man dör, så betyder det att den fysiska organismen lämnas – antingen på grund av att den har blivit allvarligt skadad eller för att den helt enkelt är utsliten, i båda fallen är den alltså obrukbar – medan resten av det levande väsendet fortsätter sin tillvaro en tid i den andliga världen utan den fysiska kroppen. Så småningom är det dags att åter inkarnera och vi föds på nytt in i den fysiska världen.

Nu bör jag förklara att jag visserligen studerat Martinus skrifter med stort engagemang under ett antal år samt hört flera föredrag och deltagit i studiecirkel. Men jag kan inte påstå att jag har fullständig kunskap om "analyserna", som den andliga vetenskapen också kallas. Jag kan ha missförstått en del och dragit en del felaktiga slutsatser. Men den stora bilden har jag klar för mig.

Thomas: Du talar om reinkarnation. Det är ju ett begrepp som vi känner till från till exempel hinduismen. Menar Martinus alltså att vi kan återfödvas som grodor eller andra djur om vi lever ett syndigt liv?

Sofie: Nej, inte alls. Utvecklingen kan aldrig gå bakåt, vi utvecklas hela tiden till ett "högre stående" väsen även om denna utveckling går långsamt. Och för övrigt menar Martinus att det inte finns någon synd i egentlig mening – men det kan vi återkomma till.

Fabio: Skulle atomer och partiklar också vara levande väsen eller snarare levande väsens organismer? Det hela låter alltför fantastiskt! Men du sa ju något om att denne Martinus ansåg att naturvetenskapen gav en sann bild av världen – hur går det ihop?

Sofie: Sa jag verkligen det? Men det stämmer faktiskt – enligt Martinus så ger naturvetenskapen en sann bild av *den fysiska* världen. Martinus använde oftast beteckningen *den materialistiska vetenskapen* för naturvetenskapen. Och han menade att denna vetenskap alltså ger en sann bild av vår fysiska värld. Martinus ansåg att den vetenskapliga metoden är den rätta vägen till kunskap och därför kallade han också sin världsbild för *den andliga vetenskapen*, som jag redan har nämnt.

Men han påpekade också att naturvetenskapen ger en ofullständig och därmed felaktig bild av *helheten*. Han understryker att en mängd tekniska framsteg har gjorts som underlättat för människor tack vara naturvetenskapens upptäckter. I någon mån har man också med läkekonsten lärt sig bota eller lindra sjukdomar. Men människans stora gissel – krig och konflikter, fattigdom, sjukdomar och olyckor, ja, allt lidande över huvud taget, har vi inte alls kommit tillrätta med. Man skulle kunna säga att de tekniska framsteg som naturvetenskapen har

medfört på många sätt har förvärrat situationen för människan. Förr slogs man med träklubbor och stenyxor – nu finns det nästan ingen gräns för hur dödliga de vapen är som människan har lyckats framställa med hjälp av den tekniska utvecklingen.

Fabio: Naturvetenskapen undersöker och beskriver naturen. Att människor sedan använder ny teknik för att göra allt värre vapen är väl inte naturvetenskapens fel!

Sofie: Det var inte poängen med mitt resonemang. Poängen är att all kunskap om vår fysiska värld inte har lindrat människans olyckliga öde med lidande och sorger. Men inte heller religionerna har lyckats hejda de krig som vi människor för – ibland har väl religionerna snarare varit pådrivande.

Thomas: Nej, religionerna har inte förhindrat krig, det kan ses som vårt stora misslyckande – att kunna påverka människan till att leva i fred och samförstånd lyckas inte. Och det tycks bara bli värre. Ger Martinus mänskligheten något hopp?

Sofie: Ja, absolut! Utvecklingen stannar inte av, även om det för oss här på jorden är svårt att inse det medan denna utveckling, som vi är en del av, pågår. Det är väl i allmänhet så att en långsam och långsiktig utveckling så att säga drunknar i de dagliga händelsernas brus. Att vi människor alla deltar i en sådan långsiktig utveckling fram mot att bli fullkomliga människor är ju inte alls uppenbart för oss. Även våra samhällen genomgår en utveckling som hänger samman med människans utveckling. I en ganska avlägsen framtid kommer vi ha nått så långt att det råder fred och samstämmighet här på jorden. Enligt Martinus stämmer alltså inte påståendet som man ofta hör – ”krig har alltid funnits och kommer alltid att finnas”.

Fabio: Du har sagt att vi inte kan förnimma ”den andliga världen”, att vi inte kan överblicka allt det som Martinus talar om och att vi inte heller bara ska tro på det Martinus säger. Men hur kan då Martinus veta allt? Vill du påstå att han inte var en människa som vi andra?

Sofie: Om jag ska uttrycka mig drastiskt, så kan jag säga att, jo, Martinus var en människa men *inte* vi andra! Det betyder att Martinus tillhör det ”riktiga människoriket”, medan vi fortfarande är kvar i djurriket, även om vi snabbt närmar oss det riktiga människoriket. Man kan också säga att Martinus var en gäst från en högre värld här på jorden och att han hade ett uppdrag, nämligen att förklara för oss hur allt hänger samman.

Utdrag ur Dialoger kapitel 4

karmalagen

Thomas: Då kommer vi tillbaka till frågan om det onda i världen. Vad kan ett barn ha gjort för att drabbas av dödlig sjukdom eller för att råka ut för en dödsolycka? Karmalagen skulle ju förklara varför vi råkar ut för lidanden!

Sofie: Man ska förstå att karmalagen verkar ibland över flera liv. Om vi begår en ondskefull handling i ett liv, så kan det dröja ett liv eller flera liv till dess att ”karmavågen” återvänder och drabbar oss. När det gäller barn, så ska man tänka på att det oftast inte är så svårt för dem

att dö. Dels har de sällan någon svår ångest eller saker de ångrar i sitt liv och dels har de oftast en föräning om att livet inte är slut i absolut mening.

Fabio: Det här med karmalagen har jag svårt att förstå. Om man drabbas av en olycka långt senare, till och med i nästa liv, hur ska man då kunna sätta den i samband med något fel man har begått? Det verkar vara en dålig pedagogik.

Sofie: Ja, det kan man tycka. Men det fungerar så att när man utsätts för smärta och lidande, så skapas förutsättningar för att förstå och känna andras lidande. När man ser någon lida, så väcks gamla, omedvetna minnen till liv och med dessa kommer obehagskänslor. Det är alltså medlidandet som växer. Om vi tar ett exempel, kan vi tänka på någon som under flera liv missbrukat alkohol och därmed brutit ner sin kropp. Efter ytterligare några liv med en på något sätt funktionsnedsatt kropp, återföds man i en frisk kropp där man är utan all dragning till alkohol, som man omedvetet känner skapar elände. Dessutom är man nu benägen att hjälpa medmänniskor som brukar alkohol – utan att kunna förklara varför, vet man helt enkelt av egen omedveten erfarenhet vad detta bruk leder till och vill hjälpa sin medmänniska bort från detta missbruk.

Thomas: Så karmalagen innebär inte, som jag fick lära mig i skolan, att om en man ramlar ner i en brunn, så ska man inte hjälpa honom upp eftersom han själv är orsak till att han ramlade ner i brunnen, det är hans öde som han behöver uppleva.

Sofie: Nej, så är det inte alls – tvärtom kan man säga. Man kan visserligen säga att det finns en orsak till att mannen ramlade ner i brunnen, en orsak som han själv är upphov till. Men vi ska inte ställa oss utanför och peka finger och säga att du får skylla dig själv. Hela vår utveckling visar fram emot att vi ska bli en människa med medkännande, hjälpsamhet och kärlek – alltså en människa som hjälper andra i alla situationer där det går, där vi har möjlighet. Kring karmalagen finns många missuppfattningar och det kan låta hårt och cyniskt att hävda att vi alla djupast sett är upphov till vårt öde. Men den insikten gör också att vi inte kan skylla på andra när vi råkar illa ut. Den som utsätter oss för lidande är ett "redskap för ödeslagen", djupast sett Guds redskap. Bitterhet, martyrkänslor och att tycka synd om sig själv är mycket osunda tankar enligt Martinus. Och dessutom innebär karmalagen att vi själva utformar vårt öde, vi formar själva vår framtid och därmed är vi inte utsatta för en blind slump i våra liv.

Apropå karmalagen så finns ett bibelcitat som förekommer i Martinus skrifter. När Jesus är i Getsemane trädgård och blir gripen av utsända soldater, så drar en av lärjungarna sitt svärd och slår av örat på en av soldaterna. Då vill Jesus förhindra en fortsatt konflikt och säger till honom något om att den som griper till svärd ska förgöras med svärd. Är det inte riktigt?

Thomas: Jo, flera evangelister nämner denna händelse. Men just i Markus 26:e kapitel står det "stick tillbaka ditt svärd, alla som griper till svärd skall dödas med svärd"⁴.

Sofie: Ja, och det är ett uttryck för karmalagen, enligt Martinus, det vill säga att det man gör mot andra, det drabbas man av själv. Och det gäller också i positiv avseende – det man gör gott kommer också tillbaka. Vi har ju också ett uttryck som vi har nämnt tidigare som lyder: "Det man sår får man också skörda".

Fabio: Men vad ska vi säga om dessa hisnande orättvisor som vi ser i världen. En del föds i en god, välbärgad och välartad familj och får en behaglig uppväxt och ett liv med de bästa förutsättningar, både materiellt och intellektuellt. En del blir ju även omåttligt rika och lever ett liv i sus och dus. Men andra föds i eländig fattigdom och med sjukdomar, våld, krig och olyckor. Det finns ingen nedre gräns för hur hemskt en ganska stor del av mänskligheten har det. Kan man förklara detta med karmalagen?

lidandets roll

Sofie: Det är sant att allt vi råkar ut för beror djupast sett på vad vi tidigare har tänkt och gjort. Men ingen kan utvecklas bort från sin djurmentalitet utan att genomgå lidande. Under årtusendena och alltså många jordeliv, kommer vi att leva som fattiga och rika om vartannat, sjuka och friska, slav och herre. Visserligen går vi alla olika vägar under utvecklingen om man ser till detaljerna, men vi kommer alla att gå igenom en lika stor mängd lidande sammantaget – så mycket lidande som krävs för att utveckla medkänsla och kärlek till nästan. Det finns en kosmisk rättvisa här, när vi anlägger det stora perspektivet. Men när vi nu blickar ut över jorden så stämmer det ju att orättvisorna tycks vara otroligt stora. Det är alltså en ögonblicksbild i ett stort skeende av utveckling.

Fabio: Men varför behövs allt detta lidande egentligen. Om det finns en allsmäktig Gud, så skulle han väl kunna låta människor utvecklas från djur till människa utan så mycket lidande – eller kanske helt utan lidande!

Sofie: Här måste vi lyfta blicken och fundera över vad upplevelse och förnimmelse är. Allt vi upplever är i grunden kontraster. Om man målar med vit färg på en vit yta, så kan man inte se vad som målas. För att kunna uppleva det ljusa i tillvaron, det goda, så måste vi också ha upplevt det mörka, det onda. Nu måste man tänka på att vi befinner oss i den del av spiralkretsloppet där vi har upplevt mycket mörker under mycket lång tid och vi har en mycket stark längtan efter ljuset – en längtan efter fred, vänskap och kärlek. Hur märkligt det än kan låta så finns det en del i spiralkretsloppet då allt det ljusa är utlevt, allt är ljus och individen längtar efter en kontrast till det ljusa, alltså det mörka. Martinus hänvisar till skapelseberättelsen, där Adam och Eva i paradiset lustgård frestas att äta av frukterna på kunskapens träd, så att de lär sig skilja på gott och ont, som ormen säger. Det här är den punkt i spiralkretsloppet då det levande väsendet börjar längta efter att inkarnera i den fysiska världen – det som Martinus kallar inveckling i materien – och där göra nya erfarenheter.

Fabio: Det du sa om kontraster, får mig att tänka på begreppen energi, entropi och information i fysiken, som är nära besläktade och som är mycket grundläggande. Dessa tre begrepp är i grunden uttryck för just kontraster och de driver all energiomsättning och all förändring i vår fysiska värld. Men medan jag tänkte på detta, så fortsatte du med ett resonemang om att längta efter mörkret. Betyder det att vi alltid ska längta efter något annat och aldrig vara riktigt nöjda? Det låter ju inte så hoppfullt.

Sofie: Det är väl något vi märker i vardagen – att nå ett mål ger tillfredsställelse, men så småningom uppstår en längtan efter att nå nya mål. Det som får livet att fortsätta och aldrig stanna är, säger Martinus, två saker: begär och tillfredsställelse eller hunger och mättnad. I det korta perspektivet är det just hunger efter mat och mättnad. I ett större perspektiv kan det vara ett intresse, till exempel

att kunna spela ett musikinstrument, där "hunger" leder till övning och utveckling, kanske under flera liv. Men så småningom inträder en mättnad och en hunger efter att förvärva någon annan färdighet. Och det gäller också på den mycket stora skalan som spiralkretsloppet innebär. Vi befinner oss just på den punkt i detta gigantiska kretslopp då mättnaden på mörkret är mycket starkt och längtan efter ljuset är likaså stark. Det är verkligen en brytningspunkt.

Thomas: Jag börjar bli lite trött efter så många nya och spännande tankar. Men jag vaknade till då du hänvisade till Bibeln och berättelsen om Adam och Eva i paradiset's lustgård – eller Edens trädgård, som den också kallas. Det här är något som jag vill fråga dig mer om – Martinus förhållande till Bibeln och kristendomen. Men jag tycker att vi spar det till i morgon och gör som igår och tar en promenad nu före kvällsmaten.

Utdrag ur Dialoger kapitel 7

kommunism och demokrati

I Martinus verk återkommer flera analyser som handlar om det han kallar "den falska affärsprincipen", som betyder att man säljer en vara för högre pris än den egentligen är värd – det är ju så vinster skapas. Med varans egentliga värde menas här den arbetstid som har gått åt för att framställa varan. "Den sanna affärsprincipen" är när man byter varor enligt principen lika värde mot lika värde. Han menar att kapitalismen, alltså då man ackumulerar kapital enligt den falska affärsprincipen, endast är ett kamouflerat röveri! Kapitalismen och den privata äganderätten kommer att ersättas av gemensamt ägande av tillgångarna, bland annat naturresurserna. Pengar kommer att ersättas med en slags arbetstidskonton. I framtiden kommer den nödvändiga arbetstiden vara mycket kortare än idag genom att automatiseringen av produktionen av varor och tjänster fortsätter att utvecklas. Kanske man endast arbetar ett par timmar per dag och så småningom endast några timmar per vecka. Den arbetade tiden är den "valuta" med vilken man kan köpa sig något man vill ha utöver det nödvändiga som är fritt tillgängligt för alla.

Thomas: Men det låter ju som en form av kommunism! Många av mina vänner och kollegor skulle bli bestörta om de fick höra den analysen av företagande, även om jag själv inte är så främmande för dessa tankar – jag var faktiskt aktiv i vänstern i min ungdom men har nu helt lämnat de politiska frågorna.

Fabio: Jag håller med om att många av mina grannar och vänner i övre medelklass skulle förfäras av att man blandar in politik i en världsbild med Gud. För egen del är jag – som med religionen – inte i stånd att ta ställning i dessa frågor. Men hur är det – talar Martinus om kommunism?

Sofie: Ja, det gör han faktiskt. Men då ska man komma ihåg att det är kommunism i en ursprunglig mening, alltså där man delar på tillgångarna på ett rättvist sätt. Han uttalar sig inte om dagens eller gårdagens politik. Dessutom menar han att diktaturer är en kvarleva från en svunnen tid som vi nu ser dödsryckningarna av. Så man kan inte tolka dagens så kallade kommunistiska samhällen som exempel på vårt framtida samhällsskick – de är med sina auktoritära och odemokratiska styrelseformer snarare exempel på ett gammalt

samhällsskick som snart är övervunnet. Det framtida samhället blir definitivt demokratiskt i betydelsen allas lika värde och rättigheter.

Thomas: Men han upplevde ju nazismens härföring på nära håll, som du har nämnt. Kommenterade han inte dessa?

Sofie: Jo, mera i förbigående och just som något från en gången tid som egentligen är utlevt, en sorts dödsryckning av en primitiv form av samhällsbygge. Men på ett mer allmänt plan skriver Martinus om begreppet "djävulsmedvetande". Vi har talat om den dräpande principen och djurisk mentalitet. I själva verket så kan ju människan vara ondskefull på ett helt annat sätt än djuren, som ju följer sin instinkt när de jagar efter föda. När människan utvecklar sin intelligens men samtidigt har kvar mycket av sin djuriska mentalitet kan hon begå mycket ondskefulla handlingar.

Fabio: Om vi skulle fundera över en mer allmän fråga, så undrar jag hur vi ska se på begreppen *individualism* respektive *kollektivism*?

Thomas: Man kanske i förstone knyter *liberalism* och frihetliga samhällsideal till individualismen respektive *socialism* och auktoritära samhällsideal till kollektivism. Men det ger en delvis felaktig bild, anser jag. Liberalism innebär frihet för individen men samtidigt frihet för kapitalet att utnyttja människors arbetskraft. Den form av socialism som de kommunistiska samhällena uppvisat och uppvisar är visserligen auktoritära, men det finns tankar på en frihetlig socialism som knappast har tillämpats i praktiken – möjligtvis i någon mån i Spanien på trettioalet men då brutalt krossat av Francos falangister. Sedan har vi den skandinaviska formen av socialism – socialdemokratin – som kombinerar det kollektiva med individens frihet genom den starka välfärdsstaten. Detta samhällssystem har blivit ett ideal för många europeiska länder. Har Martinus något att säga om det kollektiva och det individuella?

Sofie: Min tolkning av Martinus ser ut så här. Varje individ, varje levande väsen, har en egen vilja och en egen utvecklingsväg och bör få stor frihet att förverkliga sig själv. Det kollektiva handlandet kan dels vara ett utslag av flocktänkande – ett arv från djurriket det vill säga något som ska övervinnas och försvinna – och dels vara ett uttryck för att vi alla här på jorden har ett gemensamt öde och ska därmed hjälpa varandra. Djupast sett är vi alla förbundna med varandra!

Utdrag ur Dialoger kapitel 8

Martinus om sjukdomar

Sofie: Inte vad jag kan komma ihåg att jag har sett. Men han skriver ju väldigt mycket om sjukdomar, både fysiska och psykiska. Det finns en sammanfattning av vad han anser om sjukdomar i "Svar på ett brev från en sjuk" som finns som en artikel i Kosmos³ och som jag råkade läsa nyligen. Man förstår att brevskrivaren är svårt sjuk och att denne ber Martinus om hjälp.

Martinus skriver att han inte kan göra mirakler, att lidandet inte är ett straff, men att frågan om befrielse från sjukdom och lidande är den viktigaste i hela vår tillvaro. Att bli fri från dessa gissel handlar om vägen till human förståelse och om hur människan blir fullkomlig. Denna förståelse kan inte nås genom enbart intelligensen, men när man fått den humana förståelsen genom lidande, kan den intellektualiseras och administreras och omvandlas till en gudomlig

förmåga, nämligen kärleken till nästan. Det handlar om omskapandet av människan från att vara djuriskt och kärlekslöst väsen till ett kärleksfullt, gudomligt väsen.

Vidare skriver Martinus att brevskrivaren nu genomgår en koncentrerad och därmed forcerad utveckling, där ett mirakulöst tillfrisknande skulle stoppa upp processen. De friska människorna i omgivningen har antingen redan gått igenom dessa svåra lidande eller är på väg in i dem. Det är också så att man själv, djupast sett, är orsak till sin sjukdom och sitt lidande. Alla måste gå igenom dessa mörka upplevelser – de eviga lagarna är orubbliga. Martinus inser att dessa tankar inte ger någon lindring eller direkt tröst, men påpekar att det är viktigt att förstå orsaken till lidandet. Då kan man också få den riktiga inställningen, de riktiga tankarna som ger positiv livskraft. Felaktiga tankar – pessimistiska, misströstande, självmedlidande, martyrkänslor och bitterhet orsakar just sjukdom. Så man bör träna sig i optimistiska och humana tankar. Man bör försöka rensa bort de negativa tankarna, vilket ofta är lättare sagt än gjort. Och man bör använda bönen för att få hjälp med att få positiva och kärleksfulla tankar. Så skulle jag vilja sammanfatta brevet.

Thomas: Så när jag hälsar på en svårt sjuk vän, så ska jag säga: "Ryck upp dig, tyck inte synd om dig själv, du är själv orsak till din sjukdom, den är nyttig för dig, sluta gnäll, var tacksam för din utveckling, någon gång i en avlägsen framtid kommer du att bli en helt annan, gudomlig människa!" Det låter inte särskilt humant, tycker jag!

Fabio: Nej, Thomas, nu tycker jag att ditt kritiska sinne har tagit överhanden. Så tolkade jag inte Sofies sammanfattning av Martinus brev. Det andades en förståelse för en svår situation men gav en vägledning till hur man genom att acceptera situationen och genom sin egen inställning kanske kan lindra lidandet.

missbruk av Martinus tankegångar

Sofie: Ja, det finns många sätt att missbruka Martinus tankegångar. Ett av dem är just att slänga detta "du är själv orsak till ditt lidande" i ansiktet på någon. Men vi får tänka på två saker i detta sammanhang. Dels kan man inte börja undervisa om karmalagen och annat från kosmologin i en situation där en person är sjuk och lider. Det framgår av brevet att den sjuke var förtrogen med Martinus undervisning – annars skulle denne inte ha vänt sig till Martinus. Och dels får ni komma ihåg att jag gjorde en kort och torr sammanfattning av brevet. Martinus uttrycker medkänsla och försöker ge råd för hur den sjuke ska tänka i sin svåra situation. Så, nej, det är inte på det sätt du beskriver som man hjälper någon, Thomas, det vet du säkert själv!

Thomas: Ja, jag ber om ursäkt för att jag uttryckte mig nedsättande om Martinus tankar. Men jag har svårt att acceptera denna karmalag. Tänk på alla som blivit offer för våld och övergrepp, som blivit svårt sjuka och som dödats eller skadats i olyckor – är de verkligen själva orsak till lidandet? Finns det inga skyldiga förövare? Vad ska vi säga om Förtintelsens offer – judar, zigenare, homosexuella och politiska fångar? Är de också skyldiga? Och gjorde SS under Himmler bara sitt jobb?

Sofie: Det stämmer att karmalagen ligger mycket långt från det allmänt accepterade tänkandet om förövare och offer. Det tar tid att vänja sig vid denna tankegång och att inse att den faktiskt är logisk och rimlig. Naturligtvis finns det förövare! Alla som begår övergrepp och använder våld orsakar negativ karma för sig själv. Det är just genom att omväxlande – ofta i olika liv – vara offer och förövare, som man

binder sig vid hat, hämnd, förföljelse och krig. Denna onda cirkel är svår att bryta och först när man har gått igenom så mycket lidande och fått så mycket medkänsla att man inte längre vill delta i denna våldskarusell, så förmår man att bryta den. Det sker när man kan förlåta sin fiende och avstå från hämnd.

Nyckeln är alltså utvecklandet av medkänsla. Allt det lidande som vi människor utstår leder på sikt till en ökad medkänsla och när denna medkänsla blir tillräckligt stark, så förhindrar den oss att påföra andra lidande. Medkänsla orsakas av omedvetna minnen av upplevelser av det egna lidandet. Allt detta har vi ju varit inne på tidigare.